

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาววิลาวัลย์ จำรูญโรจน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

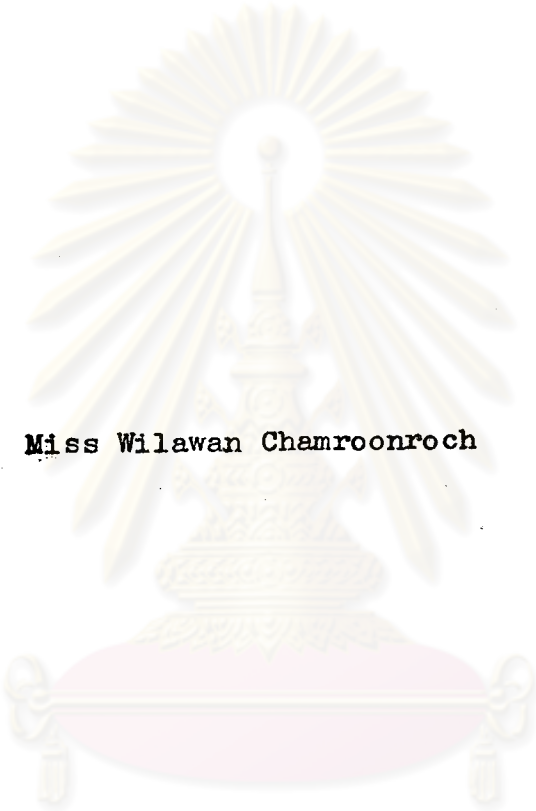
พ.ศ. 2526

ISBN 974 - 562 - 412 - 8

010406

17380480

PROBLEMS CONCERNING SOCIAL STUDIES SUPERVISION IN SECONDARY SCHOOLS

Miss Wilawan Chamroonroch

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University**

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย นางสาววิลาวัลย์ จำภูงูโรจน์
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลิตซ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโท

.....*สุพจน์ งาม*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ศาสตราจารย์วิลาวัลย์*.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ วิทยาอุทกกุล)

.....*ศาสตราจารย์พิบูลศรี*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลิตซ์)

.....*ศาสตราจารย์ยุพิน*.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ชื่อนิสิต นางสาววิลาวัลย์ จำบุญโรจน์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์
ภาควิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศวิชาสังคมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรและประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 80 คน ครูสังคมศึกษา 80 คน และศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา ทั้งหมดจำนวน 25 คน รวมทั้งสิ้น 185 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยแบบตรวจคำตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด เพื่อถามปัญหาการนิเทศวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 370/138 โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เชื้อหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และ LSD (Least Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา ที่เป็นปัญหามาก และ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 6 ด้านที่สอดคล้องกับสมมุติฐานได้แก่

1. ปัญหาด้านโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ การขาดงบประมาณในการจัดทำหนังสือและวารสารทางวิชาการ การขาดการประสานงานกันระหว่างผู้นิเทศภายในโรงเรียนกับศึกษานิเทศก์จากกระทรวงศึกษาธิการ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน คือ อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ

3. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนและผู้บริหาร คือ ผู้บริหารขาดการนิเทศภายในโรงเรียน

4. ปัญหาเกี่ยวกับครูสังคมศึกษา ได้แก่ ครูไม่มีโอกาสได้ดูการสาธิตการสอนที่ดี ครูขาดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนแม้ได้รับการนิเทศแล้ว

5. ปัญหาเกี่ยวกับชุมชนและผู้ปกครอง ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของชุมชนไม่เอื้ออำนวยต่อการช่วยเหลือโรงเรียน โรงเรียนไม่ได้ใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นอุปสรรคต่อการช่วยเหลือโรงเรียน

6. ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว คือ ศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเท่าที่ควร

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และ ศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษาที่เป็นปัญหามากแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานมี 2 ด้าน คือ

1. ปัญหาค้ำหน้าทีความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา ใค้แก่ศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลาในการทำกรวิจัย การขาดงบประมาณในการจัดประชุมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการวัดผล การขาดการประสานงานกับกรมวิชาการในการวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หนังสือเรียนในโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ขาดการตรวจสอบและติดตามผลการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ

2. ปัญหาค้ำการณ์เทศเกี่ยวกับนักเรียน ใค้แก่นักเรียนไม่กระตือรือร้นในการหาความรู้เพิ่มเติม นักเรียนขาดการฝึกหัดแก้ปัญหาในเวลาเรียน และ นักเรียนไม่สามารถนำเนื้อหาบทเรียนไปประยุกต์กับชีวิตประจำวัน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems Concerning Social Studies Supervision
in Secondary Schools.

Name Miss Wilawan Chamreenroch.

Thesis Advisor Assistant Professor Pibulsri Wasanasomsithi.

Department Secondary Education.

Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes;

The purposes of this research were :

1. To find out problems concerning social studies supervision in secondary schools.
2. To compare the opinions of the administrators, teachers and supervisors concerning problems of social studies supervision in secondary schools.

Procedures :

The samples of this research consisted of 80 administrators, 80 teachers and 25 supervisors, totalling 185 persons.

A set of questionnaire consisting of three types of items; check list, rating scale and open-ended was constructed by the researcher to ask for opinions concerning social studies supervision in secondary schools. The data were analyzed and computed by the IBM 370/138 computer (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) in order to find out the arithmetic mean standard deviation,

and to test the significance at the 0.05 level by means of One Way Analysis of Variance and Least Significant Difference.

Conclusions:

The opinions of the administrators, teachers and supervisors concerning 6 major problems of social studies supervision in secondary schools which were comparatively significant different at the 0.05 level and confirmed the hypothesis were as follows :

1. Problems concerning the social studies supervisory programs were lack of budget for providing books and academic magazines and lack of cooperation between school supervisors and supervisors from the Ministry of Education.
2. Problem concerning instructional supervision was the inadequacy of instructional materials.
3. Problem concerning the school and school administrator was the administrators did not supervise within the schools properly.
4. Problems concerning the social studies teachers were that the teachers had no opportunity to observe teaching demonstration, did not understand the aims of the curriculum, and had no ability to improve their teaching behaviors after being supervised.
5. Problems concerning the communities and parents were that the local economy was not available for school support; the schools did not use the community resources for instruction and the parents' economic status was not supportive to the school.
6. Personal problem of the supervisors personally was that they had no time to supervise the teachers closely.

The opinions of the administrators, teachers and supervisors concerning two major problems of social studies supervision in secondary schools which were not significantly different at the 0.05 level thus rejected the hypothesis were as follows :

1. Problems concerning duty and responsibility of social studies supervisors were having no time for doing research, no budget for setting up teacher conference on evaluation techniques, no cooperation from the Academic Department to analyze and evaluate textbooks, and having no continuous follow-up activities for instructional evaluation.

2. Problems concerning the pupils were being inactive to acquire more knowledge, having no opportunity for problem solving practice, and being unable to apply knowledge for everyday living.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมลิตี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล อาจารย์ผู้ควบคุมทางสถิติที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำ รวมทั้งความช่วยเหลือในการวิจัยและตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี และกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คือ ดร.สงัด อุทยานันท์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์จิตรลดา ศิริรัตน์ อาจารย์คณิงสุข ศรีรัตนานันท์ อาจารย์จำลอง วงษ์กระจ่าง อาจารย์เจริญ โสคติพันธุ์ และอาจารย์ศิริ ผู้ภักดี ที่กรุณาตรวจแก้ไข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณหัวหน้าสถานศึกษา และ อาจารย์สังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษาในทุกเขตการศึกษา ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์वासुกรี รัชชกุล ที่ได้กรุณาให้แนวทาง ความช่วยเหลือ ตลอดจนคำแนะนำทางสถิติเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ "พ่อ" และ "แม่" ผู้ซึ่งให้กำลังใจสนับสนุนและเสียสละทุกอย่างเพื่อการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

วิลาวัลย์ จำบุญโรจน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ข

กิตติกรรมประกาศ..... ฉ

รายการตารางประกอบ..... ๕

บทที่

1 บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 7

 สมมุติฐานของการวิจัย..... 7

 วิธีดำเนินการวิจัย..... 8

 ข้อตกลงเบื้องต้น..... 10

 ขอบเขตของการวิจัย..... 10

 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย..... 11

 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 12

2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 13

3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 52

4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 59

5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 110

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 110

 สมมุติฐานของการวิจัย..... 110

 วิธีดำเนินการวิจัย..... 110

 สรุปผลการวิจัย..... 112

บทที่

หน้า

อภิปรายผลการวิจัย.....	118
ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	130
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก ก.	140
ภาคผนวก ข.	142
ภาคผนวก ค.	147
ประวัติผู้เขียน.....	163

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	54
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	60
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	61
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	62
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	63
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	64
7	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ตั้งของหน่วยงาน.....	65
8	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร- โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ของศึกษานิเทศก์สายสังคม.....	66
9	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร- โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับโครงการนิเทศ วิชาสังคมศึกษา.....	69
10	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับการเรียน การสอน.....	72
11	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และ ศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับโรงเรียนและ ผู้บริหาร.....	75
12	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับครูสังคมศึกษา.....	78
13	ค้ำมีชนิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในค้ำนปัญหาคำเกี่ยวกับนักเรียน.....	81

ตารางที่

หน้า

14	คำมัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในด้านปัญหาเกี่ยวกับชุมชนและ ผู้ปกครอง.....	83
15	คำมัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และศึกษานิเทศก์ในด้านปัญหาส่วนตัว.....	85
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิ- เห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษาและศึกษานิเทศก์ในด้าน ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สายสังคม....	88
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิ- เห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ในด้าน ปัญหาเกี่ยวกับโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา.....	89
18	ผลการ เปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของผู้ บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ในด้านปัญหาเกี่ยว กับโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา.....	90
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิ- เห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ในด้าน ปัญหาการนิเทศ (ด้านการเรียนการสอน).....	91
20	ผลการ เปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของผู้ บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษาและศึกษานิเทศก์ในด้านปัญหาการ นิเทศ (ด้านการเรียนการสอน).....	92
21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความ คิเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมศึกษาและศึกษานิเทศก์ใน ด้านปัญหาการนิเทศ (ด้านโรงเรียนและผู้บริหาร).....	93
22	ผลการ เปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ในด้านปัญหา การนิเทศ (ด้านโรงเรียนและผู้บริหาร).....	94

23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษา และศึกษานิเทศก์ในค้ำานปัญหาการนิเทศ (ค้ำานครูสังคมนตรีศึกษา).....	95
24	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษา และศึกษานิเทศก์ในค้ำานปัญหาการนิเทศ (ค้ำานครูสังคมนตรีศึกษา).....	96
25	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาและศึกษานิเทศก์ในค้ำาน-ปัญหาการนิเทศ (ค้ำานนักเรียน).....	97
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาและศึกษานิเทศก์ในค้ำาน-ปัญหาการนิเทศ (ค้ำานชุมชนและผู้ปกครอง).....	98
27	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาและศึกษานิเทศก์ในค้ำานปัญหาการนิเทศ (ค้ำานชุมชนและผู้ปกครอง).....	99
28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาและศึกษานิเทศก์ในค้ำานปัญหาการนิเทศ (ค้ำานส่วนตัว).....	100
29	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างมัชฌิมเลขคณิตของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษา และศึกษานิเทศก์ในค้ำานปัญหาการนิเทศ (ค้ำานส่วนตัว).....	101
30	เปรียบเทียบความคิดเห็นและวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศวิชาสังคมนตรีศึกษาในโรงเรียนมัชฌิมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษา และศึกษานิเทศกรวมทุกค้ำาน.....	102